

กรณีมาษา เกวช : ศึกษาการตัดสินใจในภาวะวิกฤตการณ์

นางสาว จุฬาทรร เอื้อรักสกุล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-293-3

013533

THE MAYAQUEZ INCIDENT : A STUDY OF CRISIS DECISION-MAKING

MISS JULAPORN EUARUKSKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts
Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กรณีศึกษา เกวช : ศึกษาการตัดสินใจขายในภาวะวิกฤตการณ์

โดย นางสาว จุฬาทรร เอื้อรักสกุล

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(Signature)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(Signature)..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....
(Signature)..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา รัตนมงคลมาศ)

.....
(Signature)..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กรณีมายา เกวช : ศึกษาการตัดสินใจนโยบายในภาวะวิกฤตการณ์
 ชื่อนิสิต นางสาว จุฬาทิร เอื้อรักสกุล
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร
 ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลไทย ในเหตุการณ์มายา เกวช โดยมีสมมุติฐานว่า การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอำนาจรัฐ การเข้าใจสถานการณ์ (perception) ของผู้ตัดสินใจ และบทบาทของกลุ่มนอกระบบราชการ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจของรัฐบาลในกรณีวิกฤตการณ์มายา เกวช จากการศึกษาพบว่าถึงแม้ปัจจัยด้านการเมืองระหว่างประเทศจะเป็นปัจจัยที่ไม่อาจละเลยได้ เพราะการเข้าใจสถานการณ์ของผู้กำหนดนโยบายนั้น ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในสภาวะแวดล้อมภายนอก อีกทั้งการที่รัฐบาลแสดงความประนีประนอมกับสหรัฐฯ ในที่สุดนั้น ก็เป็นผลอย่างสำคัญจากปัจจัยเรื่องระบบพันธมิตรกับสหรัฐฯ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลก็คือ ปัจจัยด้านการเมืองภายใน กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอำนาจรัฐหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งทำให้มีผู้นำเป็นพลเรือนแทนที่ฝ่ายทหาร และกลุ่มผู้นำเหล่านี้ได้มีทัศนคติการมองความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ต่างจากรัฐบาลทหาร อีกทั้งยังมีความต้องการทางการเมืองต่างออกไปด้วยขณะเดียวกัน เหตุการณ์ 14 ตุลาคมก็ได้ทำให้การเมืองไทยมีลักษณะเสรีมากที่สุดครั้งหนึ่งซึ่งทำให้กลุ่มพลังการเมืองต่างๆ ได้มีบทบาทอย่างกว้างขวางต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้นอันรวมถึงในเหตุการณ์นี้ด้วย

เพราะฉะนั้น จึงสรุปได้ว่าการศึกษาดังกล่าวยืนยันและสนับสนุนสมมุติฐานของวิทยานิพนธ์

ฉบับนี้

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ผศ.ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้ให้ความรู้ทางวิชาการตลอดหลายปีที่ผ่านมาซึ่ง เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และยังสามารถให้คำปรึกษาที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอดทนยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. กุสุมา สนิทวงศ์ และ ผศ.ดร. อภิญญา รัตนมงคลมาศที่กรุณาให้คำปรึกษาและควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้ง ศ.ดร. เขียน อีระวิทย์ ที่ได้ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์มาก

ผู้เขียนตระหนักดีว่าความรู้และความเข้าใจสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาจากผู้ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ทุกท่านซึ่งขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

และขอขอบคุณน้องสาวสำหรับความช่วยเหลืออันไม่สิ้นสุดที่มีต่อพี่

บทคัดย่อภาษาไทย -----	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ -----	จ
กิตติกรรมประกาศ -----	ฉ
บทที่ 1 : บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของ เรื่อง -----	1
กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา -----	9
บทที่ 2 : วิกฤตการณ์มายา เกวช -----	16
เหตุการณ์มายา เกวช -----	17
บทสรุป -----	41
บทที่ 3 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลไทย -----	43
ในการฉีวิกฤตการณ์มายา เกวช	
1. ปัจจัยระยะยาว -----	43
1.1 การเปลี่ยนแปลงในระบอบการเมืองภายใน -----	43
1.2 การเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมภายนอก -----	61
2. ปัจจัยเฉพาะหน้า -----	72
2.1 ความกดดันทางการเมืองภายใน -----	72
2.2 ความต้องการทางการเมืองของรัฐบาลพลเรือน -----	76
บทที่ 4 : บทสรุป -----	91
บรรณานุกรม -----	94
ภาคผนวก -----	101
ประวัติผู้เขียน -----	120